

عنوان مقاله:

تحلیل عرفان و حکمت در اشعار ناصح الدین ارجانی با تکیه بر صور خیال

محل انتشار:

فصلنامه عرفان اسلامی، دوره 15، شماره 58 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 19

نویسندگان:

راضیه یزدانی پور - گروه زبان و ادبیات عربی، واحد آبادان، دانشگاه آزاد اسلامی، آبادان، ایران.

ولی الله شجاع پوریان - گروه زبان و ادبیات عربی، واحد آبادان، دانشگاه آزاد اسلامی، آبادان، ایران.

خلاصه مقاله:

تصویر همان تبلور معانی و اندیشه های بلند یک هنرمند ادبی است که در چارچوبی منسجم و نظاممند، طراحی گشته و نمود عینی از تجربه شعری وی را به نمایش می گذارد. گرایش تاویلی عارفان و حکیمان ایرانی به هستی و پدیدارهای فراسوی آن و بهره گیری از زبانی تصویری برای گزارش «آنچه نادیدنی است» و خرد آدمی از دریافت معانی بیانی آن درمی ماند، بر همگان آشکار است. در همین راستا همواره اندیشمندان ایرانی در عرصه های گوناگون ادب عربی یکه تاز مفاهیم ناب عرفانی و حکمی بوده اند، تاجائیکه ادب عربی در زمینه عرفان خود را وامدار صاحب نظران ایرانی می داند؛ ابوبکر ارجانی ملقب به ناصح الدین، یکی از چهره های نامدار ادبی است که هم از نظر دانش عرفانی و فقهی و هم ادبی، جایگاه ویژه ای در دوره سلجوقیان و حکومت عباسی کسب نموده بود. وی در القای مضامین ناب عرفانی و حکمی خود با بهره مندی از عناصر تصویرپردازی همچون استعاره، آیرونی لفظی، پویایی تصویر شعری و مجاز در تلاش است تا مفاهیم عرفانی از قبیل: وحدت وجود، آفرینش هستی، تجرید و نفی و عشق الهی و خردوری را به مخاطب خود انتقال دهد. در این پژوهش مفاهیم حکمی عرفانی همانند وحدت وجود، خلوص در عشق، آفرینش هستی و نفی و اثبات در دیوان ناصح الدین ارجانی به شکل هنرمندانه ای حضور یافته، و در مقاله حاضر با هدف شناخت بیشتر نسبت به این مفاهیم با تکنیک های بلاغی در تصویرپردازی، و معرفی شاعر ایرانی ناصح الدین ارجانی و تثبیت جایگاه وی به عنوان یکی از شاعران برجسته در عرصه مفاهیم حکمی و عرفانی که اشعارش محل استناد کتب بلاغی بوده، پرداخته شد. نگارندگان در مقاله حاضر با روش توصیفی تحلیلی به پردازش داده ها می پردازند.

کلمات کلیدی:

ناصر الدین ارجانی، عرفان، تصویر، حکمت

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1311450>

